

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2019

992/2019

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan lääkkeen määräämisestä annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1088/2010) 5 §:n 2 momentti, 16 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on asetuksessa 1459/2016, ja liitteet 1–4 sekä

lisätään asetuksen 10 §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 1459/2016, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5–8 momentti siirtyvät 6–9 momentiksi, seuraavasti:

5 §

Rajattu lääkkeenmääräminen

Sairaanhoitaja, terveydenhoitaja ja kättilö määräävät lääkettä vaikuttavan aineen, vahvuuden ja lääkemuodon perusteella taikka lääkevalmisteen kauppanimellä myyntiluvallisenä pakkauksena liitteessä 1 lueteltuihin tautitiloihin. Sairaanhoitaja, terveydenhoitaja ja kättilö eivät saa määrätä erityislupavalmisteita.

10 §

Lääkkeen määrääminen

Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja tai kättilö saa määrätä lääkettä naisen äkillisen komplisoitumattoman virtsatieulehduksen hoitoon puhelinhaastattelun perusteella.

16 §

Lääkemääräyksen voimassaoloaika

Lääkemääräyksen voimassaoloajan rajoittamisesta säädetään 10 §:n 8 momentissa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä 19 päivänä syyskuuta 2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru

Neuvotteleva virkamies Eila Mustonen

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön määrättävissä olevat lääkkeet**Lääkityksen aloittaminen**

<i>ATC-luokka</i>	<i>Lääke</i>	<i>Tautitila</i>	<i>Rajaus</i>
<i>Antibiootit</i>			
J01CA08	Pivmesillinaami	äkillinen alempien virtsateiden tulehdus muuten terveellä naisella, jolla ei ole tulehduksen yleisoireita	18–65-vuotiaille, ei miehille, ei raskaana oleville
J01CE02	Fenoksimetyylipenisilliini	oireiden perusteella todettu ja asianmukaisin laboratoriotulokkein varmennettu nielutulehdus	ei alle 16-vuotiaille
J01CF05	Flukloksasilliini (Stafylokokkipenisilliini)	rintatulehdus imettävällä	ei alle 16-vuotiaille
J01DB01	Kefaleksiini	oireiden perusteella todettu ja asianmukaisin laboratoriotulokkein varmennettu nielutulehdus, kun potilaalla on penisilliiniallergia	ei alle 16-vuotiaille
J01EA01	Trimetopriimi	äkillinen alempien virtsateiden tulehdus muuten terveellä naisella, jolla ei ole tulehduksen yleisoireita	18–65-vuotiaille, ei miehille, ei raskaana oleville
<i>Rokotteet</i>			
J07BA01	Inaktivoitu puutiaisaiivotulehdusrokote	tartuntataudin ehkäisy	ei alle 12-vuotiaille; korkean riskin alueilla asuvat ja pitkään niillä oleskelevat
J07BB01	Inaktivoitu influenssarokote (koko virus)	tartuntataudin ehkäisy	ei alle 12-vuotiaille
J07BB02	Influenssarokote, puhdistettu antigeeni		
J07BB03	Influenssarokote, elävä heikennetty		
J07BC01	Hepatiitti B, puhdistettu antigeeni	tartuntataudin ehkäisy	ei alle 12-vuotiaille
J07BC02	Inaktivoitu hepatiitti A-rokote (koko virus)		
J07BC20	Hepatiittirokotteet, yhdistelmävalmisteet		

<i>Nenän tukkoisuutta lievittävät paikallishoitovalmisteet</i>			
R01AC01 R01AC02 R01AC03	Natriumkromoglikaatti Levokabastiini Atselastiini	lääkärin aiemmin diagnosoima allerginen nuha	ei alle 16-vuotiaille, ei raskauden tai imetyksen aikana
<i>Allergialääkkeet</i>			
R06AE07 R06AE09 R06AX13 R06AX18 R06AX22 R06AX26 R06AX27 R06AX29	<u>Systeemiset antihistamiinit:</u> Setiritsiini Levosetiritsiini Loratadiini Akrivastiini Ebastiini Feksofenadiini Desloratadiini Bilastiini	lääkärin aiemmin diagnosoima allerginen nuha	16–75-vuotiaille, ei raskauden tai imetyksen aikana, ei periytyvää pitkä QT-oireyhtymää (LQTS) sairastaville
<i>Paikallishoitovalmisteet</i>			
N01BB20	Lidokaiini-prilokaiini	ihon pintapuudutus	
S01AA01	Kloramfenikoli	märkäinen silmän sidekalvon tulehdus, näärännäppy/luomirakkula	ei alle 12-vuotiaille, ei raskauden tai imetyksen aikana
S01AA13	Fusidiinihappo	märkäinen silmän sidekalvon tulehdus	ei alle 12-vuotiaille
<i>Raskauden ehkäisyvalmisteet</i>			
G03AA07 G03AA09 G03AA10 G03AA11 G03AA12 G03AA13 G03AA16	<u>Progestageenit ja estrogeenit, kiinteät yhdistelmävalmisteet:</u> Levonorgestreeli ja etinyyliestradioli Desogestreeli ja etinyyliestradioli Gestodeeni ja etinyyliestradioli Norgestimaatti ja etinyyliestradioli Drospirenoni ja etinyyliestradioli Norelgestromiini ja etinyyliestradioli Dienogesti ja etinyyliestradioli	raskauden ehkäisy	15–34-vuotiaille naisille
G03AC01 G03AC03 G03AC08 G03AC09	<u>Progestageenit:</u> Noretisteroni Levonorgestreeli Etonogestreeli Desogestreeli	raskauden ehkäisy	15–34-vuotiaille naisille

G02BA03	Progesteronia sisältävä muovikierukka	raskauden ehkäisy	18–34-vuotiaille naisille, ei ennen kuukautisten alkamista
G02BB01	Progestogeeniä ja estrogeeniä sisältävät emätinrenkaat	raskauden ehkäisy	18–34-vuotiaille naisille
<i>Muut lääkkeet</i>			
	Itsehoitolääkkeet	lääkevalmisteen käyttöaiheen mukaisesti	

Lääkityksen jatkaminen hoitosuunnitelman mukaisesti

<i>ATC-luokka</i>	<i>Lääke</i>	<i>Tautitila</i>	<i>Rajaus</i>
<i>Diabeteslääkkeet</i>			
A10BA02	Metformiini	tyypin 2 diabetes	*
A10BB12	<u>Sulfonyyliureat:</u> Glimepiridi	tyypin 2 diabetes	*
A10BH01 A10BH02 A10BH03 A10BH04 A10BH05	<u>Dipeptidyylipeptidaasi 4:n (DPP-4) – estäjät (gliptiinit):</u> Sitagliptiini Vildagliptiini Saksagliptiini Alogliptiini Linagliptiini	tyypin 2 diabetes	*
<i>Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet</i>			
B01AA03	Varfariini	krooninen eteisvärinä, pysyvä antikoagulaatiohoito	* ei tekoläppäpotilaalle
B01AC06	Asetyyliisalisyylihappo	antitromboottinen hoito	* kun potilaalla ei ole muita antitrombootteja
C01DA02 C01DA08 C01DA14	<u>Orgaaniset nitraatit:</u> Glyseryyliitrinitraatti Isosorbididinitraatti Isosorbidimononitraatti	angina pectoris -rintakipu	*

C03AA03 C03BA11 C03CA01 C03DA01 C03DA04 C03EA01 C03EB01	<u>Diureetit:</u> Hydroklooritiatsidi Indapamidi Furosemidi Spironolaktoni Eplerenoni Hydroklooritiatsidi ja kaliumia säästävät diureetit Furosemidi ja kaliumia säästävät diureetit	primaarinen verenpaine-tauti	*
C07AA05 C07AB02 C07AB03 C07AB04 C07AB05 C07AB07 C07AB08 C07AB12 C07AG01 C07AG02 C07BB02 C07BB07 C07BB12 C07FB02	<u>Epäselektiiviset beetasalpaajat:</u> Propranololi <u>Selektiiviset beetasalpaajat:</u> Metoprololi Atenololi Asebutololi Betaksololi Bisoprololi Seliprololi Nebivololi <u>Alfa- ja beetareseptoreita salpaavat lääkeaineet:</u> Labetaloli Karvediloli <u>Beetasalpaajat ja tiatsidit:</u> Metoprololi ja tiatsidit Bisoprololi ja tiatsidit Nebivololi ja tiatsidit <u>Beetasalpaajat ja kalsiumkanavan salpaajat:</u> Metoprololi ja felodipiini	primaarinen verenpaine-tauti, sepelvaltimotauti	*
C08CA01 C08CA02 C08CA03 C08CA05 C08CA06 C08CA07 C08CA10 C08CA13	<u>Dihydropyridiinijohdokset:</u> Amlodipiini Felodipiini Isradipiini Nifedipiini Nimodipiini Nisoldipiini Nilvadipiini Lerkanidipiini	primaarinen verenpaine-tauti	*

C09AA02 C09AA03 C09AA04 C09AA05 C09AA06 C09AA15	<u>ACE:n estäjät:</u> Enalapriili Lisinopriili Perindopriili Ramipriili Kinapriili Tsofenopriili	primaarinen verenpainetauti	*
C09BA02 C09BA03 C09BA04 C09BA05 C09BA06	<u>ACE:n estäjät ja diureetit:</u> Enalapriili ja diureetit Lisinopriili ja diureetit Perindopriili ja diureetit Ramipriili ja diureetit Kinapriili ja diureetit		
C09CA01 C09CA02 C09CA03 C09CA06 C09CA07 C09CA08	<u>Angiotensiini II -reseptorin salpaajat:</u> Losartaani Eprosartaani Valsartaani Kandesartaani Telmisartaani Olmesartaanimedoksomiili	primaarinen verenpainetauti	*
C09DA01 C09DA02 C09DA03 C09DA06 C09DA07 C09DA08	<u>Angiotensiini II -reseptorin salpaajat ja diureetit:</u> Losartaani ja diureetit Eprosartaani ja diureetit Valsartaani ja diureetit Kandesartaani ja diureetit Telmisartaani ja diureetit Olmesartaanimedoksomiili ja diureetit		
C09DB01 C09DB02	<u>Angiotensiini II -reseptorin salpaajat ja kalsiumkanavan salpaajat:</u> Valsartaani ja amlodipiini Olmesartaanimedoksomiili ja amlodipiini		
C10AA01 C10AA02 C10AA03 C10AA04 C10AA05 C10AA07	<u>HMG-CoA-reduktaasin estäjät (statiinit):</u> Simvastatiini Lovastatiini Pravastatiini Fluvastatiini Atorvastatiini Rosuvastatiini	dyslipidemia	* ei perinnölliseen dyslipidemiaan
<i>Kipulääkkeet</i>			
M01AE01 M01AE02 N02BE01	Ibuprofeeni (vahvuus alle 800 mg) Naprokseeni Parasetamoli	lääkärin arvioima pitkäaikainen kipu	18–75-vuotiaille

<i>Hengityselinten sairauksien lääkkeet</i>			
R03AC02 R03AC03 R03AC12 R03AC13 R03AC19	<u>Selektiiviset beeta-2-reseptoriagonistit:</u> Salbutamoli Terbutaliini Salmeteroli Formoteroli Olodateroli	astma, COPD	*
R03AK06 R03AK07 R03AK08	<u>Adrenergiset lääkeaineet yhdistelmävalmisteina kortikosteroidien tai muiden lääkeaineiden kanssa:</u> Salmeteroli ja flutikasoni Formoteroli ja budesonidi Formoteroli ja beklometasoni	astma, COPD	*
R03BA01 R03BA02 R03BA05 R03BA07 R03BA08	<u>Glukokortikoidit:</u> Beklometasoni Budesonidi Flutikasoni Mometasoni Siklesonidi	astma	*
<i>Nenän tukkoisuutta lievittävät paikallishoitovalmisteet</i>			
R01AC01 R01AC02 R01AC03	Natriumkromoglikaatti Levokabastiini Atselastiini	lääkärin aiemmin diagnosoima allerginen nuha	ei alle 16-vuotiaille, ei raskauden tai imetyksen aikana
<i>Allergialääkkeet</i>			
R01AD01 R01AD05 R01AD08 R01AD09 R01AD11 R01AD58	<u>Kortikosteroidit, sis. yhdistelmävalmisteet (Nenän limakalvolle annosteltavat paikallishoitovalmisteet):</u> Beklometasoni Budesonidi Flutikasoni Mometasoni Triamsinoloni Flutikasoni, yhdistelmävalmisteet	lääkärin aiemmin diagnosoima allerginen nuha	ei alle 16-vuotiaille
R06AE07 R06AE09 R06AX13 R06AX18 R06AX22 R06AX26 R06AX27 R06AX29	<u>Systemiset antihistamiinit:</u> Setiritsiini Levosetiritsiini Loratadiini Akrivastiini Ebastiini Feksofenadiini Desloratadiini Bilastiini	lääkärin aiemmin diagnosoima allerginen nuha	16–75-vuotiaille, ei raskauden tai imetyksen aikana, ei periytyvää pitkä QT-oireyhtymää (LQTS) sairastaville

C01CA24	Adrenaliini	anafylaktisen reaktion ensihoito, potilaan itsehoito	ei alle 16-vuotiaille
<i>Raskauden ehkäisyvalmisteet</i>			
G03AA07	<u>Progestageenit ja estrogeenit, kiinteät yhdistelmävalmisteet:</u> Levonorgestreeli ja etinyyliestradioli	raskauden ehkäisy	15–34-vuotiaille naisille
G03AA09	Desogestreeli ja etinyyliestradioli		
G03AA10	Gestodeeni ja etinyyliestradioli		
G03AA11	Norgestimaatti ja etinyyliestradioli		
G03AA12	Drospirenoni ja etinyyliestradioli		
G03AA13	Norelgestromiini ja etinyyliestradioli		
G03AA16	Dienogesti ja etinyyliestradioli		
G03AC01	<u>Progestageenit:</u> Noretisteroni	raskauden ehkäisy	15–34-vuotiaille naisille
G03AC03	Levonorgestreeli		
G03AC08	Etonogestreeli		
G03AC09	Desogestreeli		
G02BA03	Progesteronia sisältävä muovikierukka	raskauden ehkäisy	18–34-vuotiaille naisille
G02BB01	Progestogeeniä ja estrogeeniä sisältävät emätinrenkaat	raskauden ehkäisy	18–34-vuotiaille naisille
<i>Muut lääkkeet</i>			
	Perusvoiteet	pitkäaikaisen ihosairauden hoito	ei alle 16-vuotiaille
	Itsehoitolääkkeet	lääkevalmisteen käyttöaiheen mukaisesti	

* Ei alle 18-vuotiaille.

Optikon vastaanottoaan varten hankittavissa olevat lääkkeet

<i>ATC-luokka</i>	<i>Lääke</i>	<i>Käyttötarkoitus</i>	<i>Rajaus</i>
S01JA51	Fluoreseiini, yhdistelmävalmisteet	silmän etupinnan puudutus, sarveiskalvon värjäys	* ei raskauden tai imetyksen aikana
S01HA02	Oksibuprokaiini	silmän etupinnan puudutus	* ei raskauden tai imetyksen aikana
S01FA04 S01FA06 S01FB01	Syklopentolaatti Tropikamidi Fenyyliefriini	mustuaisen laajentaminen	* ei raskauden tai imetyksen aikana

*Ei alle 8-vuotiaille.

Suuhygienistin ammatinharjoittamistaan varten hankittavissa olevat lääkkeet

<i>ATC-luokka</i>	<i>Lääke</i>	<i>Käyttötarkoitus</i>	<i>Rajaus</i>
C01CA24	Adrenaliini	anafylaktisen reaktion ensihoito	
N01BB02	Lidokaiini	suun limakalvojen pintapuudutus	
N01BB20	Yhdistelmävalmisteet (Lidokaiini-prilokaiini)	ientaskujen paikallispuudutus	
N01BB52 N01BB54	Lidokaiini, yhdistelmävalmisteet Prilokaiini, yhdistelmävalmisteet	infiltraatiopuudutus subgingivaalisen hammaskiven poistamisen yhteydessä ientaskuista hammaslääkärin laatiman hoitosuunnitelman mukaisesti	
N01BB58	Artikaiini, yhdistelmävalmisteet	infiltraatiopuudutus subgingivaalisen hammaskiven poistamisen yhteydessä ientaskuista hammaslääkärin laatiman hoitosuunnitelman mukaisesti	yli 4-vuotiaille
A01AA01	Natriumfluoridi	hampaiden fluoraus	
A01AA03	Olafuuri	hampaiden fluoraus	
	Lievästi denaturoitu etanoli	pintojen desinfektio	

Rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden antamisessa käytettävän määräyksen kaava

Annettaessa sairaanhoitajalle, terveydenhoitajalle tai kättilölle oikeus määrätä lääkkeitä, tulee annettavassa kirjallisessa määräyksessä olla ainakin seuraavat tiedot:

- terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n mukainen henkilön rekisteröintinumero
- yksilöintitieto; sukunimi ja etunimet
- työnantajaa koskevat tiedot; kunta/kansanterveystyön kuntayhtymä, terveyskeskuk-
sen tai sairaanhoitopiirin osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite
- sopimuksen perusteella tai muuten kunnan tai kuntayhtymän lukuun terveydenhuollon
avopalveluja tuottavan yksityisen toimintayksikön, jonka palveluksessa sairaanhoitaja,
terveydenhoitaja tai kättilö on, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite
- terveydenhuollon toimintayksikön OID-koodi THL:n kansallisen koodistopalvelun
mukaisesti
- sairaanhoitajan, terveydenhoitajan tai kättilön toimenkuva, jossa hän on oikeutettu
määräämään lääkettä
- luettelo lääkkeistä, joita henkilö on oikeutettu määräämään apteekista
- lääkkeen määräämiseen liittyvät ehdot tai edellytykset: olosuhteet, mahdolliset toimi-
paikkoja koskevat tiedot
- määräyksen saavan henkilön sitoumus toimia noudattaen annettuja ohjeita ja kansal-
lisia hoitosuosituksia
- määräyksen saavan henkilön allekirjoitus
- työnantajan vakuutus ja allekirjoitus (päiväys, asema)